कपीत्यादि। ततोऽनन्तरं कपिपृष्ठगतौ वानरपृष्ठस्थौ नरेन्द्रौ रामलक्ष्मणौ ज्वलदग्निवत् पिङ्गलशरीराः कपयश्च वसुधां पृथ्वीं मुमुचुः त्यक्तवन्तः व्योमाकाशं प्रययुः प्रयातवन्तः महेन्द्राख्यं पर्व्वतं द्रुतं समीयुः सङ्गतवन्तः। यथासंख्यमिति क्रियापदानां कर्म्मपदानाञ्च क्रमेणान्वयात् यदुक्तं काव्यप्रकाशे यथासंख्यं क्रमेणैव क्रमिकाणां समन्वयदृति अन्यत्राप्युक्तं भूयसामुपदिष्टानामर्थानां समधर्म्मिणां। क्रमशोयोऽर्थनिर्देशोयथासंख्यं तदुच्यतइति॥ ४३॥ भ०

स्थितमिव परिरक्षितुं समन्तादुदधिजलौघपरिस्रवाद्धरित्रीं। गगनतलवसुन्धरान्तराले जलनिधिवेगसहंप्रसार्य्य देहं॥ उत्प्रेक्षा॥ ४४॥

स्थितमित्यादि। उदधिजलौघात्समन्ततोयः परिस्रवो विनाशः तस्माद्धरित्रीं परिरक्षितुमिव गगनतलवसुन्धरयोरन्तराले देहं शरीरं जलनिधिवेगं सहतइति मूलविभुजादित्वात्कः प्रसार्य्य स्थितं महेन्द्रं समीयुः। उत्प्रेक्षेति यथोक्तं अविवक्षितसामान्यात्किञ्चिच्चोपमया सह। अतद्गुणक्रियारोपादुत्प्रेक्षातिशयान्विततेति अत्र महीधरसामान्यस्यापि विवक्षितत्वादविवक्षितं सामान्यत्वं रक्षितुमिवेति किञ्चिदुपमया सह महेन्द्रगिरेरतद्गुणतया रक्षणक्रियायोगः गगनतलं वसुन्धरां व्याप्य स्थितमित्यतिशयान्विता॥ ४४॥ ज०म०